



POWIATOWY URZĄD PRACY W ZŁOTOWIE

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie za rok 2016

Złotów, luty 2017 r.

W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Złotowie (PUP) zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy realizował cele polityki społecznej w zakresie tworzenia miejsc pracy i ograniczenia bezrobocia. Działania PUP w 2016 roku zmierzały do pełnego i produktywnego zatrudnienia w powiecie, sprzyjały wzrostowi zatrudnienia oraz zwiększaniu liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą zwłaszcza w sferze usług. Tworzenie miejsc pracy i wzrost zatrudnienia nie są tylko zależne od elastyczności rynku pracy, ale głównie od mikroekonomicznej, regionalnej i lokalnej polityki społeczno- gospodarczej, na który wpływ mają partnerzy społeczni: samorządy lokalne, pracodawcy, organizacje pozarządowe oraz instytucje i organizacje działające na rzecz społeczeństwa lokalnego w obszarach: bezpieczeństwa socjalnego, zdrowia, gospodarki ekonomicznej.

Nadmienić należy, że działaniami, PUP obejmował przede wszystkim grupy osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, do których zgodnie ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645 z późn. zm.) zaliczają się:

- bezrobotni do 30 roku życia,
- bezrobotni długotrwale,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej,
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

W 2016 r. dokonano łącznie 5323 rejestracji osób bezrobotnych, z tego po raz pierwszy zarejestrowało się 748 osób.

W omawianym okresie z ewidencji bezrobotnych dokonano 5927 wyłączeń, z tego z powodu podjęcia pracy 2767 wyłączeń z powodu skierowania na ofertę finansowaną bądź dofinansowaną ze środków Funduszu Pracy lub z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej.

W 2016 roku wydano w sprawach osób bezrobotnych 12.805 decyzji tj. miesięcznie średnio wydano około 1100 decyzji.

Nadmienić należy, że jeśli zachodziła konieczność, jedną osobę bezrobotną obejmowano w ciągu roku 2-3 formami wsparcia finansowanymi ze środków Funduszu Pracy.

Warto dodać, że liczba zarejestrowanych bezrobotnych pod koniec października 2016 r. spadła do 2835 osób, a stopa bezrobocia na koniec września spadła do poziomu 9,9 proc. To rekordowy wynik, nienotowany dotąd w powiecie złotowskim.

Celem działania Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie wobec bezrobotnych jest pomoc w uzyskiwaniu zatrudnienia. Z każdą osobą bezrobotną został opracowany profil pomocy oznaczający ustalenie czy i w jakiej mierze finansować tej osobie pomoc. Następnie opracowywany jest Indywidualny Plan Działania (IPD), w którym określa się konkretne działania deklarowane przez osobę bezrobotną i działania, w tym finansowane ze środków Funduszu Pracy do wykonania przez Powiatowy Urząd Pracy, mające na celu pomoc bezrobotnym w uzyskaniu pracy.

Miniony rok wskazuje, że ciągle zbyt wielu bezrobotnych deklaruje co innego niż następnie wykonuje. Z deklaracji wynika zainteresowanie i chęć podjęcia pracy jednak praktyka nie zawsze potwierdza zrealizowanie deklaracji. Analogicznie również przedstawia się deklarowana zdolność i gotowość do podjęcia pracy.

Do zagadnień wymagających podkreślenia należy informacja o ograniczeniach możliwości oferowania pracy osobom, które nie mają dojazdu do pracodawców publicznymi środkami transportu w godzinach rozpoczęcia pracy i jej zakończenia u pracodawcy. Ten stan stanowi istotny problem w powiecie złotowskim i umożliwia bezrobotnym bardzo często

odmowę podjęcia pracy i utrzymanie statusu bezrobotnego w innych celach niż uzyskanie pracy np. utrzymanie ubezpieczenia zdrowotnego, okazanie zainteresowania legalną pracą przez dłużników alimentacyjnych oraz osoby korzystające z różnych form pomocy socjalnej itp. Ograniczone możliwości oferowania pracy mają wpływ na liczbę osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych.

Na realizację zadań aktywizujących bezrobotnych i lokalny rynek pracy pozyskiwano środki finansowe z Funduszu Pracy (FP), rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Opieki Społecznej (MRPiPS) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

Podkreślić należy, że środki Funduszu Pracy zgodnie z cytowaną wyżej ustawą i środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na aktywizację bezrobotnych można było przeznaczać przede wszystkim na aktywizację bezrobotnych właśnie wyżej wymienionych grup.

Pracodawcom tworzącym nowe miejsca pracy dla osób bezrobotnych refundowano koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Ponadto środki Funduszu Pracy w formie Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) przeznaczone są na finansowanie kształcenia pracowników i pracodawców. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Działania na rzecz zwiększenia zatrudnienia i ograniczenia skali bezrobocia pozwalają na poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych była głównym celem do osiągnięcia w omawianym okresie, a zarazem ustawowym zadaniem Powiatowego Urzędu Pracy.

1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w powiecie złotowskim w 2016 roku.

Główne celem działania Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie:

- ograniczanie skali bezrobocia w powiecie złotowskim,
- wzrost zatrudnienia,
- wzmacnianie integracji oraz solidarności społecznej,
- rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności,
- przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu i wykluczeniu społecznemu,
- wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy,
- promocja rozwoju kapitału ludzkiego i uczenia się przez całe życie,
- promocja mobilności na rynku pracy przy zastosowaniu wszystkich możliwych form aktywizacji bezrobotnych.

Osobom bezrobotnych oferowano wsparcie finansowe ich aktywizacji w formie:

- stażu,
- prac interwencyjnych,
- robót publicznych,
- prac społecznie użytecznych,
- dotacji na podjęcie działalności gospodarczej,
- bonów stażowych,

- bonów zasiedleniowych,
- bonów zatrudnieniowych,
- szkoleń.

W 2016 roku, Powiatowy Urząd Pracy w Złotowie dysponował łączną kwotą **9.809.712,99 zł** z przeznaczeniem na aktywizację zawodową osób bezrobotnych w ramach;

- **3.198.973,06 zł:** Fundusz Pracy- algorytm,
- **573.600 zł:** rezerwa Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację 3 projektów w szczególności dla osób powyżej 50 roku życia, dla osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz dla osób od 30 do 50 roku życia,
- **2.798.259,09 zł:** projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER),
- **1.338.280,84 zł:** projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014-2020 (WRPO),
- **1.900.600,00 zł:** refundacja części kosztów zatrudnienia przez 12 miesięcy bezrobotnych do 30 roku życia na podstawie art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia

Działania Centrum Aktywizacji Zawodowej

Podstawowymi usługami rynku pracy świadczonymi przez Powiatowy Urząd Pracy w ramach Centrum Aktywizacji Zawodowej są:

- pośrednictwo pracy,
- poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa,
- organizacja szkoleń.

Natomiast instrumentami rynku pracy realizowanymi w Centrum Aktywizacji Zawodowej są:

- Bony (stażowy, zatrudnieniowy, na zasiedlenie),
- Program Aktywizacja i Integracja (PAI), Krajowy Fundusz Szkoleniowy,
- Finansowanie szkoleń,
- Przygotowanie zawodowe dorosłych,
- Finansowanie kosztów egzaminów, uzyskania dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz kosztów uzyskania licencji,
- Pożyczka Szkoleniowa,
- Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 lub osobą zależną,
- Zwrot kosztów dojazdu i zakwaterowania,
- Prace Interwencyjne,
- Prace Społecznie użyteczne,
- Roboty Publiczne,
- Staż,

- Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej,
- Jednorazowe środki na założenie spółdzielni socjalnej / przystąpienie do spółdzielni socjalnej,
- Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego, w tym bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy,
- Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.
- Refundacja części kosztów zatrudnienia przez 12 miesięcy bezrobotnych do 30 roku życia na podstawie art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia.

USŁUGI RYNKU PRACY:

POŚREDNICTWO PRACY

Do głównych zadań pośrednictwa pracy należy pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pomoc pracodawcom w pozyskaniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach.

Do pozostałych działań pośrednictwa pracy należy:

- pozyskiwanie i upowszechnianie ofert pracy,
- inicjowanie spotkań bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami współdziałanie z innymi powiatowymi urzędami pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia.

Zasady realizacji szczegółowo precyzuje Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010 w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy.

Tabela 1. Formy aktywizacji zawodowej w 2016 r.

ZADANIA	ILOŚĆ
Ilość nawiązanych kontaktów z pracodawcami przez pośredników pracy	1.160
Ilość nawiązanych kontaktów z bezrobotnymi przez Centrum Aktywizacji Zawodowej	43.100
Ilość nawiązanych kontaktów przez pośredników pracy z bezrobotnymi i poszukującymi pracy	43.100
Ilość osób objętych poszczególnymi formami aktywizacji zawodowej :	1450
➤ Staż	308
➤ Roboty publiczne	117
➤ Szkolenia (indywidualne i grupowe)	201
➤ Prace interwencyjne	300

➤ Prace społecznie użyteczne	70
➤ Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	67
➤ Doposażenie/ wyposażenie stanowiska pracy	73
➤ Bon stażowy	24
➤ Bon zatrudnieniowy	25
➤ Bon na zasiedlenie	16
➤ Przygotowanie zawodowe dorosłych	4
➤ Dofinansowanie do wynagrodzenia za zatrudnienie pracowników powyżej 50 roku życia	8
➤ Refundacja części kosztów zatrudnienia przez 12 miesięcy bezrobotnych do 30 roku życia	189
Ilość podjęć pracy ogółem	2767
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	1815
Podjęcia pracy subsydiowanej	952
Ogólna ilości zarejestrowanych i pozyskanych ofert pracy przez PUP	969
Giełdy pracy- ilość	161
Indywidualny Plan Działania- ilość sporządzonych	4404
Profile pomocy- ilość ustalonych	4047

PORADNICTWO ZAWODOWE

Głównym zadaniem poradnictwa zawodowego jest pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia.

Działalność doradców zawodowych w głównej mierze polegała na:

- udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia,
- udzielaniu porad dotyczących wyboru zawodu, zmiany kwalifikacji, podjęcia lub zmiany zatrudnienia,
- inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy.

Zasady realizacji porad zawodowych szczegółowo określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010 r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy.

Do doradcy zawodowego bezrobotni zgłaszali się najczęściej z powodu:

- trudności w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia,
- wybór odpowiedniego stanowiska związanego z odbywaniem stażu lub przygotowania zawodowego,
- wybór odpowiedniego kierunku szkolenia zawodowego,
- związane z pogodzeniem życia osobistego z aktywizacją zawodową, zatrudnieniem itp.

Tabela 2. Zadania wykonywane w ramach poradnictwa zawodowego w 2016 r.

Rodzaj usług	Liczba osób
Liczba osób, które skorzystały z porad indywidualnych	207
Liczba udzielonych indywidualnych informacji zawodowych	1013
Informacja zawodowa grupowa	447 osób (64 grupy)

W 2016 r. celem poradnictwa zawodowego było zaktywizowanie osób bezrobotnych, wzbudzenie ich motywacji do samodzielnego poszukiwania pracy, pomoc w przezwyciężeniu negatywnych emocji, zaniżonej samooceny, braku wiary w sens poszukiwania pracy.

W trakcie tych porad dyskutowano nad psychologicznymi konsekwencjami pozostawania bez pracy oraz omawiano wartości związane z pracą. Zajęcia stanowiły też okazję do sprecyzowania swoich predyspozycji, umiejętności, mocnych i słabych stron.

Podobna problematyka była poruszana w przypadku osób niepełnosprawnych. Główny nacisk w pracy z tą grupą bezrobotnych położony był na zmianę negatywnego nastawienia i postaw roszczeniowych. Celem porady było uświadomienie sobie przez uczestników własnych zasobów i mocnych stron, a nie koncentrowanie się na ograniczeniach i przeciwwskazaniach do pracy.

Indywidualny Plan Działania

Indywidualny Plan Działania jest przygotowywany przy udziale bezrobotnego lub poszukującego pracy i zawiera w szczególności:

- działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie;
- działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy;
- planowane terminy realizacji poszczególnych działań;
- formy, planowaną liczbę i terminy kontaktów z pośrednikiem pracy, doradcą zawodowym lub innym pracownikiem urzędu pracy;
- termin i warunki zakończenia realizacji Indywidualnego Planu Działania.

Przygotowanie Indywidualnego Planu Działania dla bezrobotnego jest obowiązkowe nie później niż 60 dni od ustalenia profilu pomocy i musi być dostosowane swoim zakresem do ustalonego profilu pomocy.

Powiatowy Urząd Pracy w Złotowie jest zobowiązany do podjęcia działań prowadzących do zatrudnienia osoby, która opracowała IPD, a w szczególności poprzez subsydiowanie aktywizacji w formie określonej w IPD np. skierowanie na szkolenie, na staż, do pracy w ramach robót publicznych.

INSTRUMENTY RYNKU PRACY:

STAŻE:

Staż w powiecie złotowskim jest najpopularniejszą formą aktywizacji zawodowej, z której chętnie korzystają zarówno pracodawcy jak i bezrobotni. W 2016 roku, **308** osobom PUP wypłacił łącznie 1.146.156,08 zł w formie stypendium z tytułu odbywania stażu oraz opłacił ZUS, podatek i składkę zdrowotną, z tego **818.539,08 zł** stanowiły środki w ramach projektów EFS (PO WER i WRPO), które otrzymało łącznie **223 osoby**. *Przeciętna kwota (koszt) przypadająca na aktywizację 1 osoby wyniosła 3.670,57 zł.* Pracodawcy złożyli 312 wniosków na organizację staży. Zawarto 250 umów. Wydano 664 skierowań do odbycia stażu. Wydano 158 zaświadczeń o odbyciu stażu.

PRACE INTERWENCYJNE:

Prace interwencyjne to forma aktywizacji bezrobotnych poprzez refundowanie pracodawcy części kosztów zatrudnienia skierowanego bezrobotnego.

Do pracy w ramach prac interwencyjnych mogą być kierowani:

- bezrobotni do 25 roku życia,
- bezrobotni długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego albo kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

Maksymalna wysokość refundacji nie mogła przekraczać 100% kwoty zasiłku dla bezrobotnych. **300** osobom zrefundowano część kosztów zatrudnienia w łącznej wysokości **735.440,03 zł**. Wypłata bezrobotnym części wynagrodzenia odbywa się za pośrednictwem pracodawcy. Pracodawca wypłaca wynagrodzenie a Urząd Pracy refunduje część tego wynagrodzenia. *Przeciętna kwota (koszt) przypadająca na aktywizację 1 osoby wyniosła 2451,47 zł.* Pracodawcy złożyli 194 wnioski na organizację prac interwencyjnych. Zawarto 168 umów.

ROBOTY PUBLICZNE.

Roboty publiczne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac finansowanych lub dofinansowanych ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków. Skierowanie do podjęcia zatrudnienia w ramach robót publicznych może otrzymać każda osoba bezrobotna, na podstawie ustalonego profilu pomocy i zgodnie z indywidualnym planem działania. Roboty publiczne mogą być organizowane przez:

- powiaty (z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy),
- gminy,
- organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej,
- spółki wodne i ich związki.

Organizator robót publicznych może wskazać pracodawcę, u którego będą wykonywane roboty publiczne i wówczas ten wskazany pracodawca będzie beneficjentem pomocy.

117 osobom zrefundowano część kosztów wynagrodzenia w łącznej wysokości **903.704,81 zł**. Wypłata bezrobotnym części wynagrodzenia odbywa się za pośrednictwem pracodawcy (organizatora robót publicznych). Pracodawca wypłaca wynagrodzenie a Urząd Pracy refunduje część tego wynagrodzenia. *Przeciętna kwota (koszt) przypadająca na aktywizację 1 osoby wyniosła 7723,97 zł*. Jednostki samorządu terytorialnego i związki spółek wodnych, złożyły 45 wniosków na organizację robót publicznych. Zawarto 42 umowy.

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

W 2016 roku **70 osób** otrzymało wsparcie na łączną kwotę **48.434,76 zł**. Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa od zasiłku. Prace 40 godzin w miesiącu a nie więcej niż 10 godzin w tygodniu organizowane są przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Powiatowy urząd pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. *Przeciętna kwota (koszt) przypadająca na aktywizację 1 osoby wyniosła 598,52 zł*. Zawarto 5 umów z jednostki samorządu terytorialnego na organizację prac społecznie użytecznych.

SZKOLENIA

Szkolenia dla osób bezrobotnych są organizowane w szczególności w przypadku braku kwalifikacji zawodowych, konieczności uzupełnienia lub ich zmiany w związku z brakiem propozycji odpowiedniej pracy, a także w przypadku braku umiejętności aktywnego jej poszukiwania. Wybór jednostki szkoleniowej celem zlecenia przeprowadzenia szkolenia Powiatowy Urząd Pracy w Złotowie jest zobowiązany przeprowadzić postępowanie w trybie przetargu zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych oraz Regulaminem Pracy Komisji Przetargowej wprowadzonym Zarządzeniem Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w

Złotowie. W 2016 roku **201 osób** otrzymały wsparcie w ramach szkoleń indywidualnych i grupowych na łączną kwotę **683.383,68 zł**. *Przeciętna kwota (koszt) przypadająca na aktywizację 1 osoby wyniosła 3399,92 zł*. W 2016 r. zostało złożonych 45 wniosków na organizację szkoleń indywidualnych, z czego zawarto 26 umów. Ogłoszono 16 przetargów na organizację szkoleń. Ponadto zawarto 14 umów na organizację szkoleń grupowych oraz 14 trójstronnych umów szkoleniowych.

REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA / DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY.

Zgodnie z przepisami regulującymi zasady udzielania pomocy publicznej pracodawca ma obowiązek zatrudnienia bezrobotnego skierowanego przez Urząd Pracy przez 24 miesiące. **dla bezrobotnych utworzono łącznie 73 stanowisk pracy na podstawie zawartych umów z pracodawcami** w łącznej wysokości **1.379.932,79 zł** *Przeciętna kwota (koszt) przypadająca na aktywizację 1 osoby wyniosła 18.903,19 zł*. W 2016 r. pracodawcy złożyli 77 wniosków na refundację kosztów wyp./dop. stanowiska pracy. Zawarto 66 umów.

JEDNORAZOWE DOTACJE NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ.

O środki na podjęcie działalności gospodarczej mogli ubiegać się wyłącznie osoby bezrobotne:

- zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- która zamierzały uruchomić własną firmę na terenie Powiatu Złotowskiego,
- które nie prowadziły oraz nie miały zarejestrowanej działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku.

67 osobom udzielono jednorazowych dotacji na podjęcie działalności gospodarczej w łącznej kwocie **1.233.240,00 zł**. *Przeciętna kwota (koszt) przypadająca na aktywizację 1 osoby wyniosła 18.406,57 zł*. W 2016 r. osoby bezrobotne zgłosiły 76 wniosków o dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej, z czego 67 zostało przyjętych do realizacji.

BON STAŻOWY.

24 osoby odbyły staż w ramach bonu stażowego. Koszty bonów stażowych w 2016 roku wyniosły **120.462,82 zł**. Pracodawca, który na okres 6 miesięcy przyjmie na staż osobę bezrobotną, a później zatrudni ją na okres kolejnych 6 miesięcy, po jego zakończeniu otrzyma premię w wysokości 1513,50 zł.

BON ZATRUDNIENIOWY.

25 osób zostało skierowanych do pracy w ramach bonu zatrudnieniowego. Koszty bonów zatrudnieniowych w 2016 roku wyniosły **140.309,01 zł**. Realizacja bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie umowy zawartej między starostą a pracodawcą, w ramach której: pracodawca zobowiązany jest do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy. Starosta refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na

ubezpieczenia społeczne przez okres 12 miesięcy w wysokości 100 proc. kwoty zasiłku. Pracodawca zobowiązany jest po zakończeniu okresu refundacji do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez 6 miesięcy. *Przeciętna kwota (koszt) przypadająca na aktywizację 1 osoby wyniosła 5.612,36 zł.* Pracodawcy złożyli 12 wniosków na zatrudnienie osób bezrobotnych w ramach bonu zatrudnieniowego, z czego 8 przyjęto do realizacji.

BON NA ZASIEDLENIE.

16 osób skorzystało z bonów na zasiedlenie na łączną kwotę **112.000 zł.** Starosta może przyznać osobie bezrobotnej **bon na zasiedlenie** w związku z podjęciem, poza miejscem dotychczasowego zamieszkania (m.in. 80 km lub 3 godziny dojazdu), zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Bon na zasiedlenie jest przyznawany w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 200 proc. przeciętnego wynagrodzenia (7000,00 zł na osobę).

Dofinansowanie do wynagrodzenia za zatrudnienie pracowników powyżej 50 roku życia.

8 osób powyżej 50 roku życia zostało zatrudnionych u pracodawców w ramach dofinansowania za zatrudnienie pracowników „+50” na łączną kwotę **63.195,00 zł.** Pracodawca lub przedsiębiorca zatrudniający skierowaną osobę bezrobotną, może otrzymać dofinansowanie wynagrodzenia przez okres:

- 12 miesięcy - w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60;
- 24 miesięcy - w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH.

4 osoby odbywały przygotowanie zawodowe dorosłych na łączną kwotę **40.463,32 zł,** w tym 3 przygotowania, kontynuowane od 2015 r. i 1 przygotowanie zawodowe rozpoczęte w 2016 r. Przygotowanie zawodowe dorosłych jest realizowane na podstawie umowy w sprawie realizacji przygotowania zawodowego dorosłych zawieranej między urzędem pracy a pracodawcą lub między urzędem pracy, pracodawcą i instytucją szkoleniową, wpisaną do rejestru prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy. Odbywa się według programu ukierunkowanego na nabywanie umiejętności praktycznych oraz zdobywanie wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych, przygotowanego przez pracodawcę lub instytucję szkoleniową we współpracy z pracodawcą.

Refundacja części kosztów zatrudnienia przez 12 miesięcy bezrobotnych do 30 roku życia na podstawie art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia.

189 osób do 30 roku życia zostało zatrudnionych u pracodawców w ramach refundacji części kosztów zatrudnienia przez 12 miesięcy. Pracodawcom zrefundowano koszty na łączną kwotę **1.743.905,77 zł.** Pracodawca lub przedsiębiorca może zawrzeć z urzędem umowę, na podstawie której co miesiąc przez rok otrzyma refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne za zatrudnienie skierowanego przez urząd pracy bezrobotnego do 30 roku życia. Obowiązkiem pracodawcy jest utrzymanie zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego przez okres, za który dokonywana

jest refundacja, a po jej zakończeniu dalsze zatrudnienie bezrobotnego przez kolejne 12 miesięcy. Łączny okres zatrudnienia bezrobotnego do 30 roku życia wynosi 24 miesiące. W 2016 roku, pracodawcy złożyli 170 wniosków, z czego zawarto 137 umów w ramach refundacji na podstawie art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia.

Ogółem w 2016 r. do PUP złożono 1025 wniosków na realizację poszczególnych form aktywizacji zawodowej (w tym 76 na dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej), z czego zawarto 851 umów. Mniejsza ilość zawartych umów wynikała często z brakiem doboru odpowiedniego kandydata do pracy, spełniającego wymagania pracodawcy. Natomiast w przypadku wniosków na udzielenie dotacji na podjęcie działalności gospodarczej wynikało to ze względów formalnych np. brak poręczycieli lub niedostosowania planowanej działalności gosp. do posiadanych kwalifikacji, predyspozycji i umiejętności.

Tabela 3. Złożone wnioski i zawarte umowy w 2016 r.:

Form aktywizacji	Złożone wnioski (ilość)	Zawarte umowy (ilość)
Staże	312	250
Prace interwencyjne	194	168
Roboty publiczne	45	42
Prace społecznie użyteczne	5	5
Szkolenia indywidualne	45	26
Szkolenia grupowe	----	14
Trójstronne umowy szkoleniowe	14	14
Refundacja kosztów dop/ wyp.	77	66
Dotacje na podjęcie działaln. gosp.	76	67
Bon zatrudnieniowy	12	8
Bon na zasiedlenie	17	16
Przygotowanie zawodowe dorosłych	2	1
Refundacja art. 150f	170	137
Dofinansowanie do wynagrodzenia 50+	7	7
KFS	42	25
Przygotowanie zawodowe dorosłych	3	2
Stypendium z tytułu kontynuowania nauki	3	2
Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem	1	1
RAZEM	1025	851

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS),

W ramach KFS na wnioski składane przez pracodawców, 147 osób objęto szkoleniami na łączną kwotę 180.979,63 zł. Na promocję KFS wydatkowano 8.407,67 zł. Środki Funduszu Pracy w formie **Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS)** przeznaczone są na finansowanie kształcenia pracowników i pracodawców. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Ponadto realizowano wsparcie w formach:

- Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem, 1 osoba: 774,70 zł,
- Stypendium z tytułu kontynuowania nauki, 3 osoby: 19.103,30 zł,
- Zwrot kosztów dojazdu: szkolenia 48 osób (15.480,09 zł), staże 17 osób (6985,70 zł)

Krajowy Fundusz Szkoleniowy.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) to fundusz utworzony w celu finansowania działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców. KFS został utworzony w celu zapobiegania utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji pracowników wymagających dostosowania do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki, inwestowanie w potencjał kadrowy powinno poprawić pozycję firm i pracowników na konkurencyjnym rynku pracy. O dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą wystąpić wszyscy pracodawcy, którzy zamierzają inwestować w podnoszenie swoich własnych kompetencji lub kompetencji osób pracujących w firmie. W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w Złotowie wydatkował kwotę 180.979,63 zł.

Powiatowa Rada Rynku Pracy.

Powiatowa Rada Rynku Pracy w Złotowie jest organem opiniotwórczo-doradczym Starosty Złotowskiego w sprawach polityki rynku pracy. W 2016 r. przygotowano i zorganizowano 5 posiedzeń Powiatowej Rady Rynku Pracy, podczas których podjęto 20 uchwał. Członkowie PRRP na każdym posiedzeniu rady poruszali problematykę dotyczącą struktury bezrobocia w powiecie złotowskim. Na bieżąco byli informowani o poziomie bezrobocia. Każde posiedzenie rady poświęcone było dyskusji dotyczącej rozwoju rynku pracy oraz zatrudniania osób bezrobotnych w powiecie złotowskim. Członkowie Powiatowej Rady Rynku Pracy na bieżąco byli informowani także o zmianach jakie następowały w ciągu roku w środkach Funduszu Pracy. Rada wyrażała swoje opinie w sprawach należących do zakresu kompetencji w formie uchwał.

Usługi EURES

EURES (Europejskie Służby Zatrudnienia) jest siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierającą mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym i transgranicznym, w krajach Unii Europejskiej oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Sieć EURES została powołana przez Komisję Europejską, aby ułatwiać swobodny przepływ pracowników na terenie EOG poprzez prowadzone przez asystenta EURES międzynarodowe pośrednictwo pracy, przekazywanie informacji na temat warunków życia i pracy w krajach członkowskich oraz pomoc w przekraczaniu granic mobilności. Sieć EURES nastawiona jest na doradztwo i wspomaganie poszukujących pracy chcących pracować w innym kraju członkowskim oraz pracodawców poszukujących pracowników zza granicy. W PUP jest również przekazywana informacja z zakresu zagadnień związanych z poruszaniem się na europejskim rynku pracy. W PUP prowadzone jest również pośrednictwo pracy ofert pracy EURES.

Spotkania informacyjno-konsultacyjne.

W celu promocji i zwiększenia stanu wiedzy klientów o możliwościach korzystania z instrumentów rynku pracy oraz promowania usług Urzędu doradcy klienta z Centrum Aktywizacji Zawodowej zorganizowali dni informacyjno-konsultacyjne, na które zaproszono osoby bezrobotne oraz pracodawców. Większość przedsiębiorców, którzy wzięli w nich udział korzystało z usług Urzędu, wykazało zainteresowanie przedstawionymi propozycjami. Natomiast bezrobotni zostali zapoznani z możliwościami wsparcia przez Urząd. Ponadto PUP w Złotowie w październiku 2016 r. uczestniczył w VI Pileskich Subregionalnych Targi Pracy i Kariery, gdzie zorganizowane było stoisko tut. Urzędu.

2. Rynek pracy

W powiecie złotowskim (według danych GUS na dzień 31.12.2015 r.) zamieszkiwało 69.781 osób, z tego 44.867 w wieku produkcyjnym.

Według stanu na 31.12.2015 r. w powiecie złotowskim pracowało **21.281** osób. Porównując ten stan do roku poprzedniego **liczba ta wzrosła o 1691 osób.**

Tabela 4. Dane dotyczące powiatu złotowskiego na podstawie informacji z GUS *

Lata	Liczba mieszkańców	Liczba osób w wieku produkcyjnym	Liczba osób pracujących	Stosunek % liczby osób pracujących do liczby mieszkańców	Stosunek % liczby osób pracujących do liczby osób w wieku produkcyjnym
2015	69.781	46.882	21.281	30,5	45,39
2014	69.998	44.867	19.590	28,0	43,66
2013	70.001	45.135	18.271	26,1	40,48
2012	70.272	45.489	17.449	24,8	38,35
2011	70.292	45.568	16.617	23,63	36,47
2010	68.791	45.597	16.163	23,5	35,44

*- informacje GUS ze stycznia 2016 r.

Analizując liczbę osób pracujących do łącznej liczby osób zamieszkałych w powiecie złotowskim na dzień 31.12.2015 r. dostrzec można stopniową poprawę na rynku pracy, gdyż przy spadającej liczbie ludności ogółem i liczbie osób w wieku produkcyjnym, wzrasta systematycznie liczba osób pracujących.

Stopa bezrobocia w powiecie złotowskim ulegała systematycznemu spadkowi w 2016 r. w ulegała systematycznemu spadkowi, a najniższy poziom odnotowano we wrześniu i październiku (9,9%) . Podobne wahania i tendencje stopy bezrobocia kształtowały się również w województwie wielkopolskim i kraju. Podyktowane było to zarówno aktywizacją osób bezrobotnych finansowaną z Funduszu Pracy i w ramach projektów dofinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z rezerwy Ministerstwa Pracy i

Powiatowy Urząd Pracy w Złotowie

Polityki Społecznej jak również pracami sezonowymi. Wpływ miały także podjęcia pracy w ramach ofert niesubsydiowanych.

Tabela 5. Informacja o bezrobociu w 2016 r

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
LICZBA BEZROBOTNYCH OGÓŁEM-POWIAT ZŁOTOWSKI	3701	3748	3592	3348	3180	2997	2947	2886	2853	2835	2911	2934
REJESTRACJE	513	461	408	353	376	442	463	421	538	446	457	445
nowo zarejestrowani	57	62	48	43	63	44	70	59	136	71	58	37
WYŁĄCZENI Z EWIDENCJI, w tym z powodu:	350	414	564	597	544	625	513	482	571	464	381	422
- skierowania do robót publicznych,	2	3	26	49	15	14	1	2	0	6	1	2
- skierowania do prac interwencyjnych,	0	9	25	23	35	22	33	15	23	21	20	4
- podjęcia działalności gospodarczej	1	0	6	3	3	6	7	9	9	4	5	14
	ZAWIESZENIE STATUSU z powodu:											
- skierowania na staż	3	16	39	36	23	22	29	17	23	14	21	28
- skierowania na szkolenie	2	0	8	13	24	22	44	3	40	4	21	21
- skierowania do prac społecznie użytecznych	0	0	0	25	11	9	1	20	0	0	0	0

Osoby posiadające zawieszony status oraz wyłączone, ale otrzymujące dodatek aktywizacyjny, nadal podlegają ubezpieczeniu społecznemu i nadal podlegają obsłudze merytorycznej i finansowej realizowanej przez Powiatowy Urząd Pracy.

Finansowanie aktywizacji zawodowej w 2016 roku.

W 2016 roku, Powiatowy Urząd Pracy w Złotowie dysponował łączną kwotą **10.060.212,97 zł** z przeznaczeniem na aktywizację zawodową osób bezrobotnych w ramach;

- **3.198.973,06 zł:** Fundusz Pracy- algorytm,
- **573.600 zł:** rezerwa Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację 3 projektów w

szczegółności dla osób powyżej 50 roku życia, dla osób będących

w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz dla osób od 30 do 50 roku życia,

- **2.798.259,09 zł:** projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER),

- **1.338.280,84 zł:** projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014-2020 (WRPO),

- **1.900.600,00 zł:** refundacja części kosztów zatrudnienia przez 12 miesięcy bezrobotnych do 30 roku życia na podstawie art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia,

- **250.000,00 zł:** Krajowy Fundusz Szkoleniowy.

Struktura bezrobocia w powiecie złotowskim

Sytuacja na rynku pracy w powiecie złotowskim była i jest bardzo złożona. Jedną z przyczyn jest utrzymująca się niekorzystna struktura osób bezrobotnych. Istotnym czynnikiem mającym na lokalny rynek pracy jest charakterystyka gospodarcza powiatu, profil oraz ilość działających firm, a także poziom infrastruktury oraz połączenia komunikacyjne

Jak wynika z danych statystycznych znaczna część zarejestrowanych bezrobotnych posiada kwalifikacje zawodowe niedostosowane do potrzeb rynku pracy. Jest to zagadnienie złożone i problematyczne, gdyż wiele osób ma trudności z uzyskaniem kwalifikacji stosownych do wymogów stawianych przez pracodawców. Osoby, o których mowa wymagają aktywizacji społecznej, a następnie doskonalenia zawodowego z uwzględnieniem ich możliwości m.in. fizycznych oraz cech charakteru i predyspozycji.

Formy, zakres, tryb działań na rzecz aktywizacji lokalnego rynku pracy uwarunkowane były w szczególności od struktury bezrobocia w powiecie.

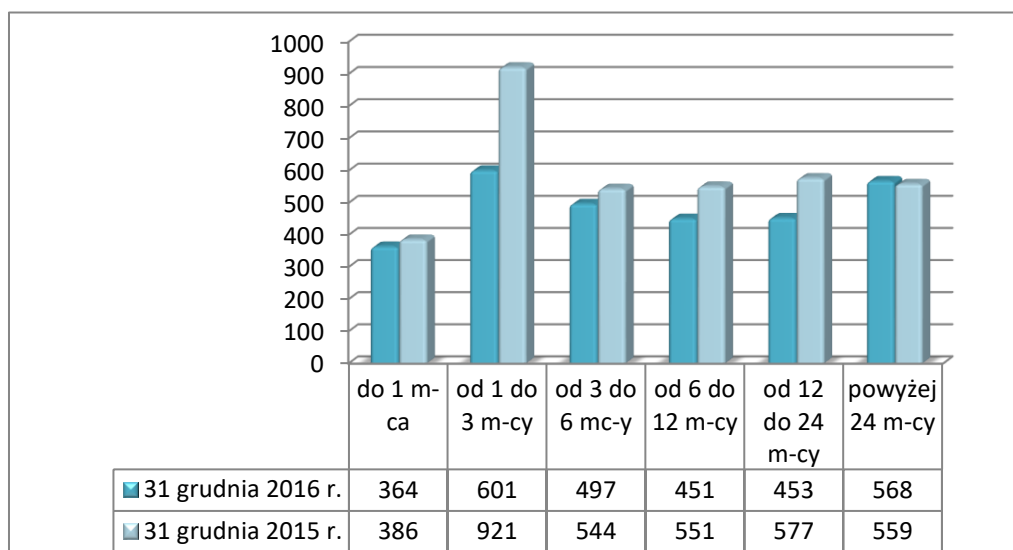
Prowadzone przez Powiatowy Urząd Pracy działania na rzecz aktywizacji lokalnego rynku pracy uwzględniają istotny czynnik dla podejmowanych przedsięwzięć, którym jest właśnie struktura bezrobocia.

Kryteriami struktury bezrobocia są:

- czas pozostawania bez zatrudnienia,
- wykształcenie,
- wiek,
- staż pracy,
- płeć.

Jednym z priorytetowych kryteriów analizy struktury bezrobocia jest czas pozostawania bez zatrudnienia. Strukturę bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w powiecie złotowskim.



Jak wynika z przedstawionych zestawień według stanu z końca 2016 r. w porównaniu ze stanem z końca 2015 r. spadły liczby osób bezrobotnych:

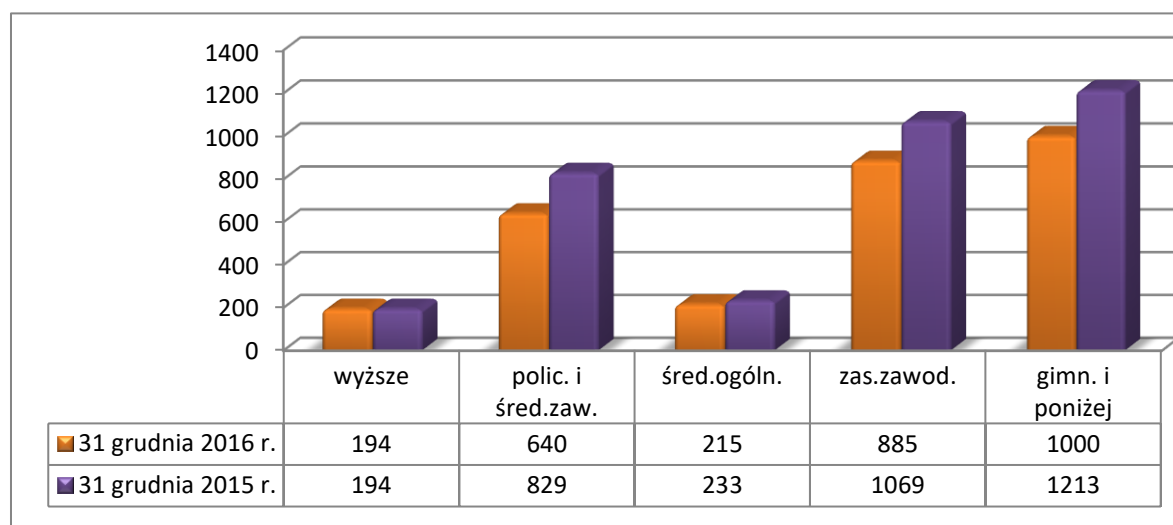
- pozostających bez pracy do 1 miesiąca- o 23,4%,
- do 1 m-ca o- 5,7%,
- od 1 do 3- mcy o- 34,75%,
- od 3 do 6- mcy o- 8,7%
- od 6 do 12- mcy o- 8,15%
- od 12 do 24- mcy o- 21,5%,
- powyżej 24- mcy o- 1,9%.

Warto zaznaczyć, że w każdej z wyżej wymienionych grup odnotowano znaczący spadek liczby osób bezrobotnych. Wzrost odnotowano jedynie w grupie bezrobotnych powyżej 24- mcy o- 1,6%.

Duży spadek osób bezrobotnych zarejestrowanych wynika m.in. z podejmowanych, skutecznych działań aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych na podstawie form pomocy określonych w Indywidualnym Planie Działania (IPD) opracowywanym przez pośredników pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie wspólnie z osobami bezrobotnymi. Konieczność opracowania IPD wynika z art. 34 a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Indywidualne Plany Działania stanowią jedno z podstawowych dokumentów do wnioskowania o środki Funduszu Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych. Duże znaczenie ma również aktywna współpraca PUP w Złotowie z pracodawcami w kreowaniu nowych miejsc pracy.

Istotną rolę na rynku pracy odgrywają **kwalifikacje i umiejętności zawodowe**. Pracodawcy, jak wskazują wyniki prowadzonych badań, oczekują kadry o coraz wyższych kwalifikacjach zawodowych i społecznych. Spośród kwalifikacji zawodowych oczekiwana jest m.in. znajomość obsługi nowych technologii. Duże znaczenie ma także doświadczenie zawodowe. Natomiast spośród kwalifikacji społecznych pracodawcy oczekują m.in. obowiązkowości, punktualności, umiejętności pracy w zespole, samodzielności w realizacji zadań i odpowiedzialnych przedsięwzięć w zakresie powierzonych zadań i czynności. Strukturę bezrobotnych powiatu złotowskiego według wykształcenia przedstawia wykres 4.

Wykres 2. Bezrobotni według wykształcenia w powiecie złotowskim.



Bezrobotni o niskim poziomie wykształcenia (**zasadnicze zawodowe, gimnazjalne i niższe**) stanowili łącznie 64,2% ogółu zarejestrowanych na koniec roku 2016 i była to liczba podobna jak w roku 2015. Niektóre z tych osób mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia z uwagi na to, iż pracodawcy oczekują pracowników o coraz wyższych kwalifikacjach zawodowych i społecznych, dostosowanych do bieżącej sytuacji na rynku pracy, co wynika również z sytuacji gospodarczej kraju, ciągłego postępu technologicznego i rozwoju społeczeństwa.

Bezrobotni z wykształceniem policealnym, średnim ogólnym i średnim zawodowym stanowili 29% ogółu zarejestrowanych na koniec roku obejmującego niniejszą analizę. Także ta wartość jest zbliżona do 2015 roku. Pozytywną cechą tej grupy jest to, że wiele osób z takim wykształceniem podejmuje dalszą naukę w systemie dziennym lub zaocznym. Warto jednak podkreślić, że nie zawsze w zawodach, których brakuje na lokalnym rynku pracy, tj. w zawodach deficytowych. Z kolei do zawodów nadwyżkowych w powiecie złotowskim w 2016 roku należy zaliczyć m.in. następujące zawody: kucharze, robotnicy wykonujący proste prace polowe, cieśle i stolarze budowlani, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy elektrycy, ceramicy i pokrewni.

Bezrobotni z wykształceniem wyższym, stanowili 6,6% ogółu zarejestrowanych. Wartość ta wzrosła o 1,1% w stosunku do roku 2015 r. Jak powszechnie wiadomo, najłatwiej jest znaleźć pracę osobom posiadającym wyższe wykształcenie, kreatywnym, mobilnym, innowacyjnym, posiadającym dodatkowe umiejętności i uprawnienia oraz chętnie decydującym się na zmianę kwalifikacji. Zawody osób bezrobotnych posiadających wyższe wykształcenie dominują w szczególności na kierunkach takich jak: politolog, ekonomista

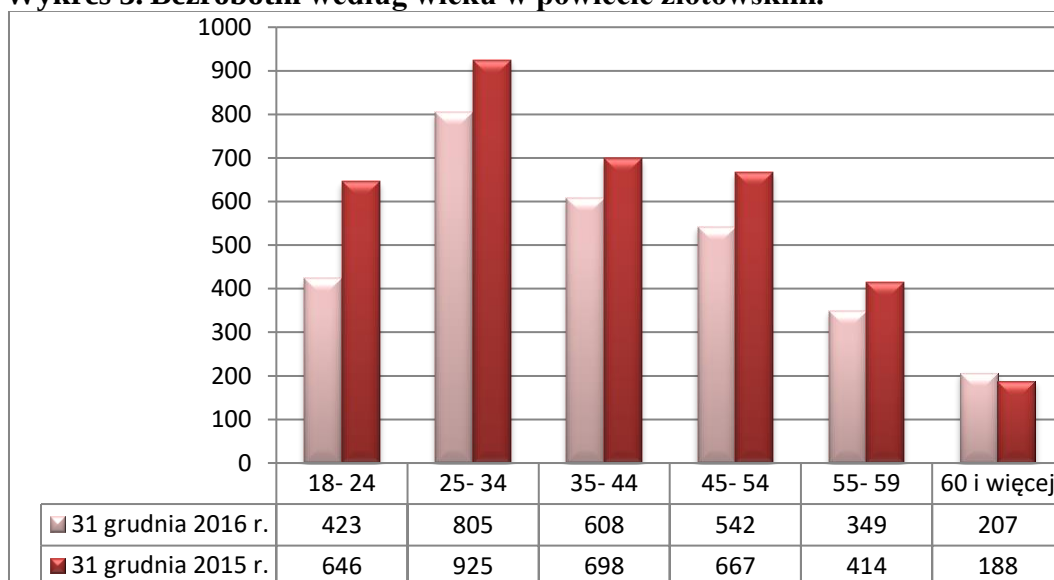
specjalista administracji publicznej, specjalista do spraw marketingu i handlu. Zawody pedagogiczne to: nauczyciel języka polskiego, nauczyciel plastyki, nauczyciel przedszkola.

O pozycji na rynku pracy w równym stopniu co poziom wykształcenia decyduje także profil kształcenia. Analiza pokazuje, że w Powiatowym Urzędzie Pracy w Złotowie wśród zarejestrowanych bezrobotnych z wyższym wykształceniem dominują osoby, które ukończyły kierunki pedagogiczne, administracyjne i ekonomiczne. Kierunki te wprowadzają na rynek pracy największą liczbę absolwentów, w tym absolwentów pozostających na dłużej w rejestrze osób bezrobotnych tutaj. Urzędu.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na czas pozostawania bez zatrudnienia jest wiek. Większe trudności z podjęciem zatrudnienia wynikają z określonego doświadczenia zawodowego wśród osób w wieku powyżej 45 roku życia oraz braku doświadczenia zawodowego ludzi młodych do 25 roku życia.

Strukturę wiekową bezrobotnych w powiecie złotowskim przedstawia poniższy wykres

Wykres 3. Bezrobotni według wieku w powiecie złotowskim.



W strukturze wiekowej według stanu na koniec 2016 roku najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni w wieku od 18 do 24 oraz od 25 do 34 lat tj. łącznie 41,85 % ogółu zarejestrowanych, równie licznymi grupami są osoby w wieku od 45 do 54 lat (18,5%).

Osoby należące do tych grup wiekowych na rynku pracy napotykają na trudności w znalezieniu i utrzymaniu zatrudnienia.

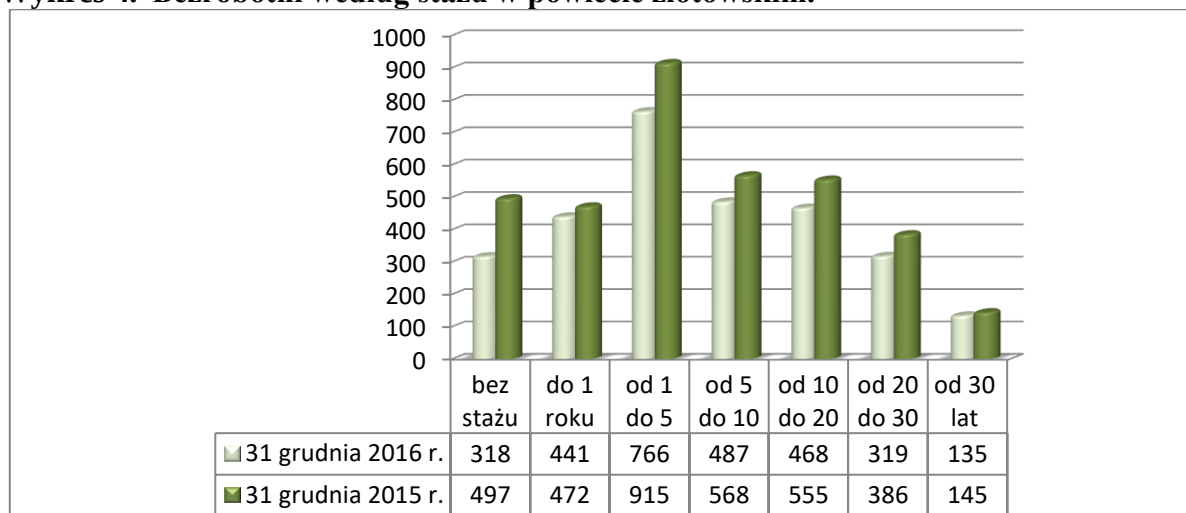
Osoby powyżej 45 roku życia doświadczają najczęściej trudności, ponieważ pracodawcy zatrudniają osoby z tej grupy wiekowej z pewnymi oporami, postrzegają je jako mniej wydajne i gorzej wykwalifikowane. Niektórzy bezrobotni mają również trudności z dostosowaniem się do modernizującej się gospodarki i nowych technologii.

Z kolei osoby młode do 25 roku życia mają utrudniony start zawodowy. Wynika to głównie z braku doświadczenia, odpowiednich kwalifikacji lub niedoceny tych kwalifikacji przez pracodawców. Bariera jest też ograniczona nieumiejętność poruszania się po rynku pracy. Ludzi młodych dotyka także problem motywacji i nastawienia do oferowanych warunków pracy. Problem w naszym powiecie stanowi motywacja do kształcenia się, w szczególności zawodowego. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na motywację i przesłanki

powodujące taką sytuację. Warto wspomnieć wpływ wyjazdów zarobkowych za granicę szczególnie do prac prostych w tym w rolnictwie, ogrodnictwie, pakowaniu towarów, składaniu przedmiotów z prostych elementów itp.

Kolejnym kryterium szczegółowo analizowanym jest staż pracy bezrobotnych. Strukturę bezrobotnych wg stażu pracy przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Bezrobotni według stażu w powiecie złotowskim.



Najliczniejszą grupę na koniec 2016 roku stanowiły osoby pracujące przed zarejestrowaniem się od 1 roku do 5 lat tj. 26,1 % ogółu zarejestrowanych.

Najmniej liczną grupę stanowiły osoby bezrobotne posiadające 30 i więcej lat doświadczenia zawodowego, to zaledwie 4,6 % ogółu zarejestrowanych. Warto dodać, że udział procentowy kształtuje się podobnie jak w roku 2015 r. Natomiast w wartościach liczbowych odnotowujemy spadek, szczególnie w grupie bezrobotnych o stażu pracy od 1 do 5 lat- spadek o 16,3%.

Znaczącym problemem rynku pracy powiatu złotowskiego jest **bezrobocie kobiet**. Zatrudnienie kobiet napotyka na większy opór na rynku pracy, a pracodawcy mając wielu kandydatów do pracy i prawo swobodnych wyborów często decydują się na zatrudnianie mężczyzn.

Powodów jest kilka i są one złożone. Do najważniejszych z nich w naszym powiecie możemy zaliczyć:

- pełnienie ról opiekuńczo-macierzyńskich, tj. opieka nad dziećmi, wnukami, innymi członkami rodziny,
- problemy z dojazdem do pracy,
- przyczyny zdrowotne,
- przeszkody o charakterze mentalnym (rezygnacja, bezradność, brak motywacji).

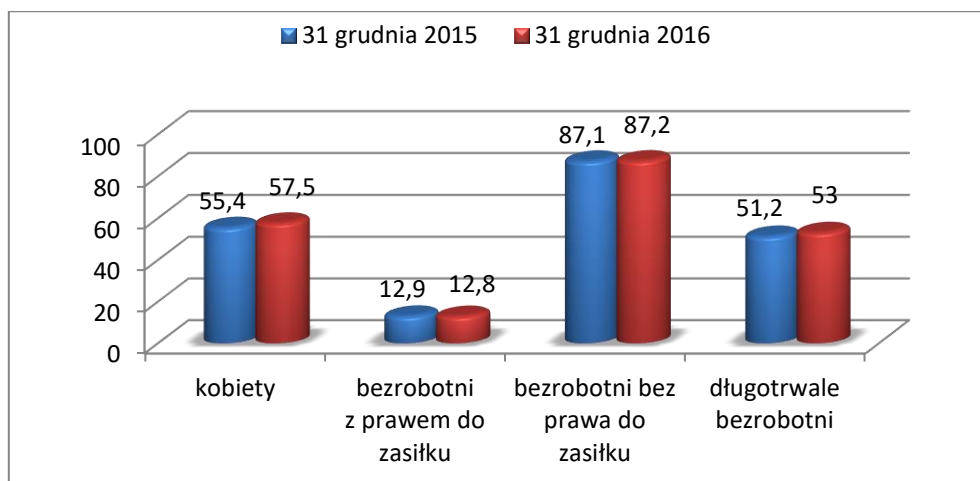
Liczba bezrobotnych kobiet powiatu złotowskiego zarejestrowanych na koniec 2016 roku wyniosła 1.687 tj. 57,49 % w stosunku do ogółu zarejestrowanych. W stosunku do 2015 r. liczba bezrobotnych kobiet spadła o 272 osoby, tj. o 14%. Natomiast nastąpił wzrost w strukturze bezrobotnych o 2%. Najliczniejszą grupę wśród kobiet stanowią kobiety w wieku 25-34 lat, tj. 32,7% osób zarejestrowanych w tej grupie wiekowej, wynika to głównie z pełnienia ról macierzyńskich.

Warto dodać, że konieczne są zmiany o charakterze społecznym i w zakresie ubezpieczeń z uwagi na fakt, że wiele kobiet młodych to matki samotne - dbające o status bezrobotnego ze względu na ubezpieczenie zdrowotne i nie są zainteresowane w tym okresie zatrudnieniem. Istotną przyczyną bezrobocia wśród młodych matek jest brak systemu opieki nad dziećmi dostosowany do czasu pracy pracodawców w powiecie.

Tabela 6. Struktura bezrobocia w powiecie złotowskim (stan na 31.12.2016 r.) z wyodrębnieniem liczby kobiet.

Gminy powiatu	Zarejestrowani bezrobotni	
	razem	w tym kobiety %
Miasto Złotów	685	53,4
Jastrowie	510	60,0
Krajenka	284	57,0
Lipka	292	58,2
Okonek	444	55,6
Tarnówka	131	68,70
Zakrzewo	166	55,4
Gmina Złotów	422	60,2
Ogółem	2934	57,5

Wykres 5. Procentowy udział podstawowych grup bezrobotnych w ogólnej ich liczbie w powiecie złotowskim.

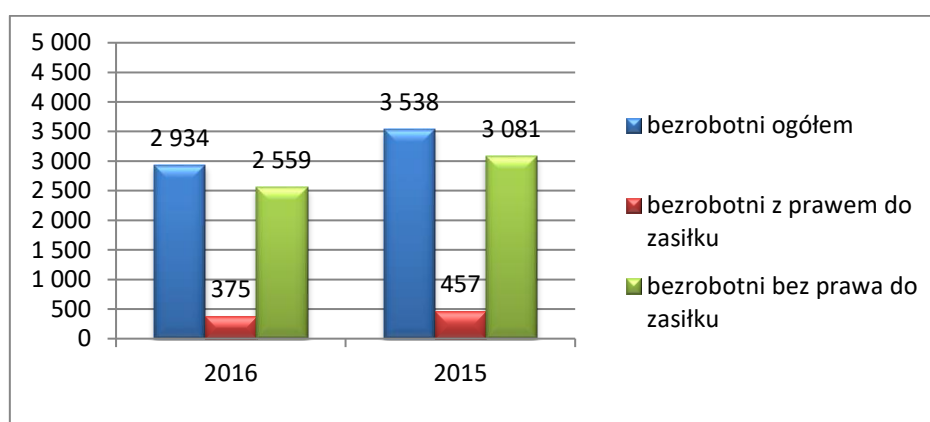


3. Pozostałe działania Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie

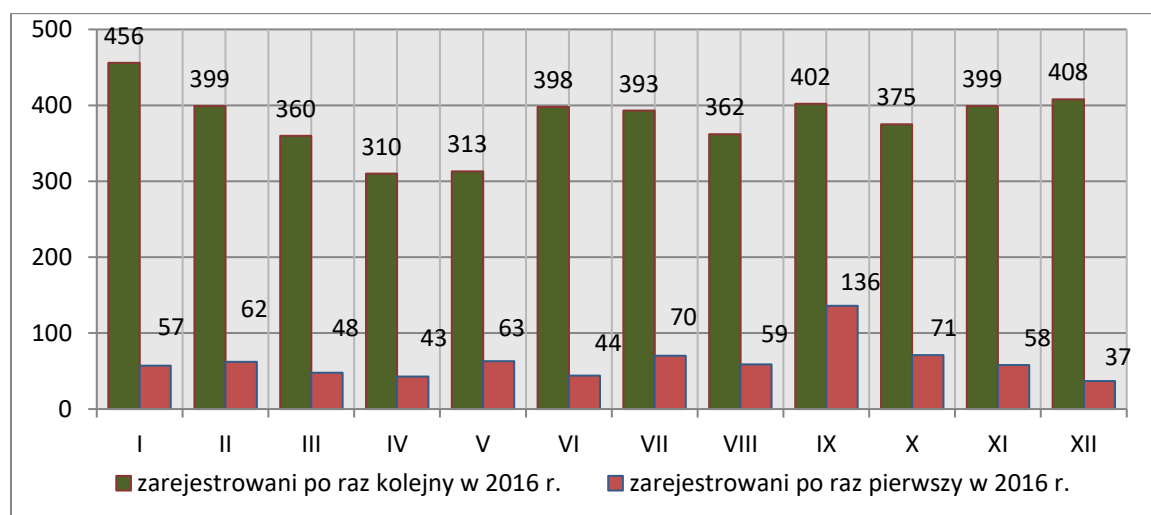
3.1 Zadania realizowane w zakresie Ewidencji i Świadczeń

W 2016 r. ogółem dokonano 5.323 rejestracji osób bezrobotnych o 673 mniej niż w 2015 r. Najwięcej rejestracji wykazano w listopadzie co jest skutkiem rozwiązywania z pracownikami stosunku pracy sezonowej, w tym subsydiowanej w ramach robót publicznych oraz powrotów z zagranicy.

Wykres 6. Podział zarejestrowanych bezrobotnych.



Wykres 7. Rejestracja bezrobotnych w 2016 r.



W analizowanym roku podobnie jak w latach ubiegłych dominowały osoby, które znalazły się bez pracy po raz kolejny. Najwyższy stopień odnotowano w grudniu 2016 r. (408), co może świadczyć o sezonowości niektórych prac.

Tab. 7. Zadania realizowane przez Referat Ewidencji i Świadczeń w 2016 roku.

Przepływ osób bezrobotnych			
Ilość zarejestrowanych osób	Ilość wyrejestrowanych osób	Ilość wypłaconych stypendiów	zmiana miejsca zamieszkania
5323	5927	963	10

Wydane decyzje						Łączna ilość wydanych decyzji
status bezrob.	zasilek dla bezrobot.	Stypendium	dod. aktywizacyjny	nienależnie pobrane świadczenia	status poszukuj. pracy	
10 209	1 123	963	307	83	87	12.805

Łączna liczba odwołań	Odwołania				zaświadczenia		
	decyzje utrzymane w mocy przez WUP	decyzje uchylone przez WUP	decyzje uchylone przez PUP	skarga w WSA (oddalona)	Łączna liczba wydanych zaświadczeń	wydane	SEPI (system informatyczny do wymiany informacji między PUP i Ośrodkami Pomocy Społecznej)
21	10	2	9	1	1074	447	627

W 2016 roku spraw rozpatrzono i wydano odpowiednio **12.805** decyzji, czyli przeciętnie miesięcznie wydano **1067** decyzji, 1 osoba miesięcznie wydała **356** decyzji.

Przeciętnie dziennie 1 osoba zatrudniona w Referacie Ewidencji i Świadczeń sporządziła w systemie Syriusz **18** decyzji.

W okresie od 01.05.2016 do 31.12.2016 wykonano w programie Płatnik i systemie Syriusz około **1020** korekt. Zadanie to wykonuje 1 osoba. Przeciętnie dziennie wykonywane są 4 korekty.

W okresie od 01.05.2016 do 31.12.2016 przekazano do ZUS około **1100** wniosków o uporządkowanie okresów ubezpieczenia i sporządzono 40 pismo do ZUS w sprawach ubezpieczeń.

W okresie od 01.05.2016 do 31.12.2016 uporządkowano pomieszczenia z aktami bezrobotnych i poszukujących pracy nieaktywnymi (nowe regały, wymiana teczek, inne).

W okresie od 01.05.2016 do 31.12.2016 wykonano archiwizację **1348** akt bezrobotnych. Zadanie to realizowała 1 osoba.

Wygenerowano, przesłano i wydano osobom bezrobotnym **3948** formularzy PIT 11 i RMUA za rok 2015.

W 2016 roku na podstawie usługi U2 i zbiegi do ubezpieczeń wyrejestrowano miesięcznie około 30 osób.

W 2016 roku w PUP w Złotowie odbyło się 5 kontroli zewnętrznych

3.2. System kolejkowy w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Z końcem 2016 r. w Urzędzie został zainstalowany system kolejkowy. Celem jego wprowadzenia zmian jest usprawnienie obsługi klientów i uporządkowanie kolejek do poszczególnych stanowisk. Wizyty osób zainteresowanych ofertami pracy odbywają się na podstawie biletów z numerami, które można pobierać z biletomatu. Bezrobotni obsługiwani są w kolejności według wywoływanych i wyświetlanych na monitorze LCD numerów do poszczególnych stanowisk. Po przybyciu do Urzędu należy pobrać bilet z automatu i udać się do strefy oczekiwania i czekać na wywołanie oraz informację na ekranie.

3.3. Ilość wydanych zaświadczeń przez PUP.

W 2016 r. PUP w Złotowie wydał łącznie 4236 zaświadczenia w tym dotyczące:

- odbycia stażu: 158,
- udzielonej pomocy de minimis: 566,
- wniosku o udostępnienie danych dotyczących bezrobotnych: 723,
- zaświadczeń dotyczących pomocy społecznej: 606,
- zaświadczeń wydanych przez Centrum Aktywizacji Zawodowej: 1136,
- zaświadczeń wydanych przez Referat Ewidencji i Świadczeń: 447,
- zaświadczeń wydanych do celów emerytalno- rentowych: 600,

Ponadto w 2016 roku zarejestrowano 514 oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi.

Wszelkie dane statystyczne ujęte w niniejszej informacji pochodzą ze sporządzanych przez tut Urząd sprawozdań MRPiPS, które są dostępne na stronie internetowej PUP w Złotowie (www.pupzlotow.pl).

Podsumowanie działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie w 2016 r.

I. Wydatki Funduszu Pracy: 14.295.298,35 zł.

(UWAGA: środki finansowe EFS na poziomie centralnym są łączone ze środkami FP- do Urzędu Pracy trafiają jako środki Funduszu Pracy)

1. Finansowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (staże, szkolenia, roboty publiczne, prace interwencyjne, prace społecznie-użyteczne, środki na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy itp.) – **9.001.833,11 zł.**

1.1 Środki współfinansowane z EFS w ramach realizowanych projektów:

- PO WER (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój)- **1.921.199,37 zł**
- Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny (2014- 2020)- **1.417.455,59 zł**

2. Wydatki nielimitowane:

2.1 Środki Funduszu Pracy na wypłatę zasiłków i innych obligatoryjnych świadczeń – **4.819.040,62 zł.**

- w tym na zasiłki dla bezrobotnych – **4.692.411,72 zł.**

3. Inne zadania Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie tzw. zadania fakultatywne – **474.424,62 zł**

w tym środki Funduszu Pracy przeznaczone na finansowania kosztów:

- **133.921,53 zł-** działalności Urzędu, w tym druki, wysyłka korespondencji do bezrobotnych, działalność Centrum Aktywizacji Zawodowej,
- **30.616,50 zł-** szkoleń pracowników,
- **227.465,49 zł-** wprowadzania, rozwijania i eksploataowania systemu teleinformatycznego i technologii cyfrowej w PUP służącej realizacji zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- **60.998,80 zł-** opracowania i rozpowszechniania oraz wydawania informacji o usługach organów zatrudnienia,
- **11.560,00 zł-** refundacja dodatków do wynagrodzeń,
- **697,00 zł-** koszty prowadzenia pośrednictwa i poradnictwa zawodowego,
- **4.369,29 zł-** koszty postępowania sądowego i egzekucyjnego,
- **4.796,00 zł-** koszty szkolenia oraz przejazdu członków rad rynku pracy.

III. Budżet jednostki stanowił kwotę- 4.705.887,00 zł po ostatniej zmianie planu finansowego
Z kwoty budżetu na 2016 r. **wydatkowano ogółem: 4.590.173,72 zł**

1. Środki przekazywane z budżetu za pośrednictwem Wojewody i samorządu powiatowego na finansowanie składki z tut. ubezpieczenia zdrowotnego osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku- **2.027.202,72 zł** (plan 2.138.771,00 zł)
2. Funkcjonowania Urzędu: **2.562.971,00 zł (plan: 2.567.116,00 zł)**
 - 2.1 wydatki majątkowe- 234.362,81 zł (plan: 237.126,00 zł)
 - 2.2 wynagrodzenia i pochodne – **2.323.637,16 zł, (plan: 2.325.018,00 zł) z tego:**
 - 2.2.1 środki finansowe samorządu powiatowego na płace dla pracowników PUP – **2.322.622,16 zł (plan: 2.324.003,00 zł)**
 - 2.2.1.1 środki Funduszu Pracy z MRPiPS przekazywane na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w szczególności na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne tzw. pracowników kluczowych PUP – **435.600,00 zł (tzw. 5%),**
 - 2.2.2. **tzw. 2% limit-174.200,00 zł (plan: 174.200,00 zł)**

W trakcie roku 2016 w plan finansowy jednostki w zakresie wynagrodzeń włączono środki tzw. limitu 2% w kwocie **174.200,00 zł**. Zgodnie ze wskazaniem dysponenta tj. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w myśl art. 108 ust. 1 i ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, środki te zostały przeznaczone na finansowanie w 2016 roku kosztów nagród oraz składek na ubezpieczenie społeczne pracowników PUP w Złotowie w szczególności pełniących funkcję doradcy klienta oraz na stanowiskach kierowniczych),
 - 2.3- **wydatki inwestycyjne- 4.971,03 zł**

IV. Wspomaganie działalności PUP poprzez funkcjonowanie Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej (SEPI):

Funkcje SEPI:

- gromadzi istniejące dane o klientach na wspólnej platformie dostępnej uprawnionym do ich wykorzystania instytucjom,
- ułatwia pracę organom samorządowym, poprzez zapewnienie szybszej obsługi interesantów (elektroniczna, bezobsługowa wymiana danych pomiędzy jednostkami) oraz wspomaganie w dystrybucji środków państwowych i samorządowych na rzecz różnych beneficjentów
- pomaga zwykłym ludziom szybciej i skuteczniej załatwić ich sprawy. Osoba starająca się o pomoc społeczną nie musi na przykład przynosić do Ośrodka Pomocy Społecznej zaświadczenia o zarejestrowaniu w Powiatowym Urzędzie Pracy

- eliminuje koszty związane z wydawaniem, drukowaniem i przysyłaniem zaświadczeń pomiędzy jednostkami
- pomaga w budowaniu efektywnych programów walki z bezrobociem i ubóstwem społecznym najlepiej przystosowanych do potrzeb klientów w oparciu o spójną i wiarygodną bazę danych o klientach.

V. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.

Stwarzanie warunków do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości to kolejne założenie ujęte w „*Strategii rozwoju społeczno – gospodarczego powiatu złotowskiego*”. Działanie to jest szczególnie ważne, gdyż ponieważ małe i średnie przedsiębiorstwa odgrywają w naszym powiecie istotną rolę w kreowaniu miejsc pracy, stwarzając przy tym możliwości zatrudnienia osobom o stosunkowo niskich kwalifikacjach. Ponadto małe i średnie przedsiębiorstwa są kluczowym sektorem polskiej gospodarki. To właśnie on generuje największą część PKB, a osoby pracujące w tym sektorze stanowią większość wszystkich zatrudnionych.

W celu rozwoju przedsiębiorczości Powiatowy Urząd Pracy w Złotowie:

1. organizował szkolenia grupowe i indywidualne pod potrzeby i wymagania pracodawców i przyznawał jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
2. współpracował z pracodawcami - pomagał w znalezieniu odpowiadających ich wymaganiom kandydatów, refundował doposażenia/wyposażenia stanowisk pracy, na których byli zatrudniani bezrobotni skierowani przez tut. Urząd,
3. dofinansowywał szkolenia dla pracowników i pracodawców, którzy ukończyli 45 rok życia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) oraz prowadził kampanię informacyjną na temat KFS.

Zakończenie.

W trakcie naszej pracy realizowaliśmy nie tylko zadania ustawowe, ale również wdrażaliśmy nowe przedsięwzięcia i projekty. Nasi pracownicy codziennie starali się wychodzić naprzeciw potrzebom klientów realizując standardowe zadania, ale także skutecznie reagowali na pojawiające się nowe wyzwania. Dla wzmocnienia aktywnej polityki rynku pracy duży nacisk położony został na stosowanie indywidualnych rozwiązań wobec poszczególnych grup osób bezrobotnych. Wejście na rynek pracy, czy też powrót do życia zawodowego to niejednokrotnie procesy długotrwałe. Aby pomóc bezrobotnym znajdującym się w szczególnej sytuacji na rynku pracy trzeba najpierw poznać ich umiejętności, kwalifikacje i oczekiwania, a następnie pobudzić do poszukiwania pracy poprzez zastosowanie odpowiednich usług oraz instrumentów. Podstawą do ustalenia właściwych form aktywizacji zawodowej są więc bezpośrednie rozmowy z osobami bezrobotnymi. Sposobem na poprawę efektywności aktywnych programów rynku pracy jest równoczesne stosowanie różnych form wsparcia. Wyższy efekt zatrudnieniowy można osiągnąć dobierając do programów osoby mające największe szanse na powrót na rynek pracy. Efektywność programów dla takich osób

można poprawić stosując selekcję uczestników grup do których adresowane są poszczególne formy wsparcia. Prowadzenie polityki rynku pracy w skali lokalnej i regionalnej pozwoli na lepsze dostosowanie instrumentów do potrzeb rynków lokalnych, uwzględnienie ich specyfiki i szybsze reagowanie na zmiany uwarunkowań. Wszystkie nasze działania sprowadzały się do jak najbardziej efektywnego wykorzystania środków jakimi dysponowaliśmy. Poprzez ciągłe doskonalenie umiejętności zawodowych oraz doskonalenie naszej pracy do potrzeb klientów, dokładaliśmy wszelkich starań, aby świadczone przez nas usługi charakteryzował profesjonalizm oraz otwarcie na drugiego człowieka.

Dyrektor

Powiatowego Urzędu Pracy

/-/

Łucja Greczyło

Sporządził: Marek Dereszkiewicz
Złotów, luty 2017 r.